

OBEČNÍ ZPRAVODAJ

Radim, Studeňany, Tužín, Podhájí, Lhán

Měsíčník

Prosinec 2022

číslo 12

PŘEDVÁNOČNÍ SLOVO STAROSTKY

Milí spoluobčané,

rok se s rokem sešel a my všichni zanedlouho usedneme k svátečně prostřeným stolům. Je to čas vzpomínání, bilancování a dávání si různých předsevzetí. Téměř celý letošní rok jsme všichni prožili již v normálním režimu, bez omezení akcí a scházení se. Ale byl to rok jiný, jakoby „covid“ oddělil minulé roky od letošního i dalších nastávajících. Přeji Vám, abyste se všichni bez následků vypořádali s vysokou mírou inflace i s následným zdražováním téměř všeho. Nálada ve společnosti je mírně pochmurná a i přesto Vám všem přeji do nadcházejících svátečních dnů mnoho radosti z maličkostí a spokojenosti ve Vašich rodinách a v novém roce klid v duši a pevné zdraví.

ZASTUPITELSTVO NA SVÉM VEŘEJNÉM ZASEDÁNÍ DNE 14. 12. 2022 SCHVÁLILO

- cenu vodného pro rok 2023 na 27Kč/m³
- pravidla rozpočtového provizoria pro rok 2023
- dodatek č. 2 ke smlouvě o kontokorentním úvěru č. 5503257329/20LCD
- dar pro Knihovnu Václava Čtvrtka v Jičíně ve výši 10.000 Kč
- dar pro Včelařský spolek ve výši 5.000 Kč.
- vznik pracovněprávního vztahu (dohody o provedení práce – údržba vodovodního řádu) mezi obcí Radim a členem zastupitelstva Lukášem Karbanem a to do 31. 12. 2026
- dodatek k Veřejnoprávním smlouvám o poskytnutí investiční dotace z rozpočtu obce Radim č. 1 ze dne 20.8.2020 a č. 2 ze dne 15. 12. 2020 s TJ Sokol Radim z. s.
- dvě směnné smlouvy na pozemky na Tužíně

VZALO NA VĚDOMÍ

- rozpočtové opatření č. 9, 10, 11
- vznik nového spolku Anna Macková, Josef Váchal a fotografové, z. s.

PŘIPRAVUJE

- zřízení Z-boxu na parkovišti u školy
- instalaci kamer v obci z důvodu zvýšení bezpečnosti
- řešit dostupnost internetu na Tužíně

PORADENSTVÍ PRO NAŠE OBČANY

Trápí vás vysoké náklady na bydlení – nájem, energie, topení apod.? Potřebujete poradit, jestli můžete čerpat nějaké sociální dávky či dotace? Potřebujete pomoci s péčí o člena rodiny, který potřebuje péči druhé osoby? Řešíte tíživou životní situaci a nevíte, kde hledat pomoc? Obecní úřad v Radimi nabízí svým občanům poradenství a to každou středu od 18 do 19 hodin na obecním úřadě. Neváhejte nás kdykoliv kontaktovat s jakýmkoliv problémem! V rámci možností se pokusíme najít řešení.

Marcela Danišová

ZPRÁVY ZE ŠKOLY A ŠKOLKY

MŠ

Minulý měsíc byl bohatý na školkové akce. Začalo to focením dětí ze školy i školky, poté následovalo společné setkání 27. 12. 2022 u Vánočního stromčeka. Pro vánoční atmosféru hrála skupina Táboranka, zaspívaly děti ze školky i školy a třešničkou na dortu bylo ohnivé vystoupení. Školka poprvé navštívila solnou jeskyni v Lipách. Dětem se návštěva velmi líbila, rádi bychom také poděkovali rodičům za spolupráci při přepravě dětí. Ještě tentýž týden jsme se vydali do jičínského K-klubu, vytvořit si andělíčka z keramické dílny. Opět velmi vydařený den. Ve školce již vládne poklidná vánoční atmosféra. Sušíme si křížaly, ozdobili jsme stromček – velké díky Stříbrným. Vánoce do školky přinesl i Mikuláš a jeho družina. Všem přejeme krásné svátky, zdraví a spokojenost.

ZŠ

Nastává nejkouzelnější čas roku, čas adventní. Poslední listopadovou neděli jsme společně zazpívali u slavnostního rozsvícení vánočního stromu. V pondělí 5. prosince k nám zavítal Mikuláš se dvěma čerty, anděla asi ztratili někde po cestě. Nadále jezdíme každý pátek na bruslení do Lomnice nad Popelkou, letošní rok s námi jezdí také předškoláci, kteří dělají neuvěřitelné pokroky. Třída velkých dětí jezdí pravidelně každou středu do Muzea, kde velmi zábavnou a interaktivní formou poznávají naše české dějiny. Od začátku prosince pilně nacvičujeme vánoční divadelní hru, která je proložena krásnými vánočními písněmi, které když se budete pohybovat v okolí školy, jistě z otevřených oken uslyšíte. Besídka se uskuteční v úterý 20. prosince v 15.30 hodin, na kterou všechny srdečně zveme. Naše vánoční třídní besídka proběhne poslední školní den v tomto roce a to 22. 12. 2022. Pak již dětem začnou zasloužené vánoční prázdniny a potkáme se opět až v Novém roce 2023.

Všem přejeme klidné a pohodové vánoční svátky bez shonu a starostí.

Radka Koláčná

POČASÍ NA TUŽÍNĚ

2022	11	01-11	2021
průměrná denní teplota v °C	5,3	11,6	9,7
nejnižší ranní teplota v °C	-7	-7	-17
nejvyšší denní teplota v °C	14	36	34
srážky dešťové v mm	39	727	547
srážky sněhové v cm	----	30	103

Zapisuje a zpracovává kronikář Miroslav Říha

VOLBA PREZIDENTA ČESKÉ REPUBLIKY

se koná ve dnech 13. a 14. ledna 2023 (I. kolo)
případné II. kolo ve dnech 27. a 28. ledna 2023.

Volební místnost je tradičně na obecním úřadě.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA

Koledníci navštíví všechny naše
obce v sobotu dne 7. 1. 2023.
Těšíme se na Vás.

**OBEČNÍ ÚŘAD RADIM POŘÁDÁ ZÁJEZD
NA EXTRALIGOVÝ HOKEJOVÝ ZÁPAS**

HC BÍLÍ TYGŘI LIBEREC –
HC DYNAMO PARDUBICE

PÁTEK 13.1.2023 od 18:00 hod.

HOME CREDIT ARÉNA LIBEREC

CENA ZÁJEZDU 300,-Kč/os.

ODJEZD Z RADIMI OD HOSPODY V 15.40 hodin

REZERVACE MÍST: Radek Říha 723 843 941

ÚLOVKY ZVĚŘE ZA 11/2022–03/2023

V HONITBĚ „BRADLEC“:

srnčí – 75, jiná spárkatá – 1

prase divoké – 105

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Kaprase.

V HONITBĚ „ÚBISLAVICE“:

prase divoké – 97, liška – 24, nutrie – 1

prase úhyn – 1, srnčí – 57, srnčí úhyn – 26

Dle hlášenky hospodáře MS Josefa Krause.

Pro OZ zpracoval pytlák M.Říha.

CO NOVÉHO NA TUŽÍNĚ?

...rozestavěný dům u potoka už má vestavěná okna a dveře

...na Podhájí, na radimském katastru, 29. 11. začala stavba montovaného domku

CO SE NA TUŽÍNĚ NEZMĚNILO!

...rozvaliny chalupy čp. 32 na návsi, zbořené v květnu letošního roku

...po celý rok výtluky a kaluže na obecní cestě od kapličky směrem na Krchov

ČESKÝ RÁJ ZNÁMÝ A NEZNÁMÝ

Nejstarší památkou ve městě však není ani jedna ze staveb na Valdštejnově náměstí, ale nedaleký trojlodní kostel s. Ignáce z Loyoly na náměstí svobody. I když tomu jeho patrocinium nenasvědčuje, jedná se o původně gotický farní kostel ze 14. století, dostavěný zřejmě v roce 1390 a původně zasvěcený sv. Jakubu Většímu. Roku 1622 byl předán jezuitům, kteří jej přestavěli barokně a zasvětili sv. Ignáci z Loyoly. V sousedství stojí bývalá jezuitská kolej, raně barokní stavba z let 1628–1630. V minulosti bývalo v areálu i jezuitské gymnázium, seminář, nemocnice, lékárna a dům kleriků.

Další jičínská svatyně se nachází v Novém Městě; jde o špitální a hřbitovní kostel Panny Marie de Sale z roku 1629, s cenným cyklem obrazů od Ignáce Raaba. Při putování po městě bychom neměli vynechat bývalou synagogu, nejvýznamnější připomínku někdejšího židovského osídlení – jednoduchou barokně klasicistní stavbu ze 70. let 18. století, doplněnou o vnější vstupní schodiště na galerii. Po rozsáhlé rekonstrukci na počátku 21. století se využívá ke kulturním účelům. Za pozornost stojí i novorenesanční městské divadlo z let 1893–1894. Pomník od hořického sochaře Josefa Jiříčka ve čtvrti Letná připomíná oběti bitvy u Jičína v prusko-rakouské válce roku 1866; byl vysvěcen již roku 1867. Zajímavou památkou je bývalá vodárenská věž u rybníka Kníže, druhá nejstarší dochovaná stavba ve městě – renesanční, vystavěná z kamenných kvádrů asi v 2. polovině 16. století. Voda, tlakovým strojem čerpaná do měděné nádrže v nejvyšším patře, se pak samospádem dřevěným potrubím rozváděla do dvou kašen na náměstí. Původnímu účelu sloužila až do počátku 20. století. V roce 1993 ji od města koupil výtvarník Petr Heber a zřídil v ní expozici svých uměleckých děl. V roce 2013 získal již značně zchátralou věž nový majitel, stavbu zrekonstruoval a interiéry vybavil historickým nábytkem. Nyní věž slouží jako romantický hotel pro dva; zachována zůstala i původní výstava Hebrových děl.

Příště Jičín – 11. část

Pro OZ z knihy Český ráj známý i neznámý, zpracoval Miroslav Říha

PRANOSTIKY NA PROSINEC

Jaké zimy v prosinci, taková tepla v červnu.

Lepší Vánoce třesuté než tekuté.

Mnoho sněhu v prosinci – mnoho trávy a ovoce.

Není-li prosinec studený, bude příští rok hubený.

Prosinec mírný je, zima pak v lednu kraluje.

Přichází-li zajíc již v prosinci do zahrady, nastane tuhá zima všady.

Z „Velké knihy českých pranostik“ od Adély Müllerové, vybral M. Říha

SLAVNOSTNÍ ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

Letošní rozsvícení vánočního stroměčku bylo vskutku čarovné, a vy se ptáte proč? Vysvětlení je jednoduché: navštívily nás totiž bytosti z té nejlepší školy čar a kouzel v Bradavicích. Jako každý student Bradavic, dostaly všechny děti domů svůj osobní dopis s pozvánkou ke studiu a jízdenkou do bradavického expresu. Cesta začala na nástupišti 9 a $\frac{3}{4}$ (náves za kampeličkou), kde každý musel projít kouzelnou zdí. Za ní již čekal náš bradavický expres (hasičské auto), který studenty dopravil ke Gringottově bance. Tady studenti obdrželi peníz, ale nebylo to jen tak. Gringott totiž vydal svůj peníz až po vyčtení číselného kódu, který se studenti dozvěděli na nástupišti od klíčníka Hagrida.

S penízem pokračovali do Příčné ulice, kde si každý mohl koupit věc potřebou ke studiu nebo se nechat zlákat sladkostmi různého původu. Cesta dále pokračovala na rozřazování do školních kolejí. Zde profesorka McGonagallová nasadila každému kouzelníkovi na hlavu moudrý klobouk, ten mu poté přiřadil jeho kolej. Po cestě na studenty čekalo plno dalších nástrah a úkolů. Například se potýkali se zlým trollem, museli projít kolem rozvášněné vrby Mlátičky

nebo najít schovaného baziliška. Po cestě studenti vykonali i pár bohulibých úkolů – pomohli uříznuté Uršule složit její rozbitý obraz a obdarovali Dobbyho ponožkou pro jeho záchranu. Od Hermiony se naučili vznášení kouzlo a u Harryho Pottera se snažili najít to správné dračí vejce. Na konci cesty nečekal nikdo jiný než samotný Albus Brumbál, ředitel Bradavic, který studentům předal za jejich odvahu, statečnost a píli diplom a medaili se znakem Bradavic. Doufáme, že se kouzelná cesta všem dětem líbila a zpríjemnila jim

čekání na okamžik rozsvícení vánočního stroměčku. Děkujeme moc všem, kdo se na cestě podíleli, za jejich úžasný přístup a ochotu pomoci.

K poslechu nám tradičně zahrála Táboranka a zazpívaly děti ze školy a školky. Poté jsme rozsvítili vánoční strom a místo ohňostroje jsme se podívali na poutavou ohňovou show. O občerstvení se postarali Sokolové a také místní pekařky a pekaři. Mimochodem letos padly hned dva rekordy. První v podobě neskutečně výborných zákusků, cukroví a slaných dobrůtek, kterých bylo nejvíce v historii této akce. Všem, kteří nám přispěli opravdu mnohokrát děkujeme a moc si vážíme Vaší podpory. Druhým rekordem je počet litrů uvařeného svařáčku – letos se ho vypilo celých 46 litrů.

Petra Stříbrná

PROBĚHLÉ PODZIMNÍ AKCE

V listopadu obecní úřad pořádal již tradiční posezení se seniory v místní restauraci U Růže. Hudební program si připravily děti ze školy se svými učitelkami. Shlédlí jsme také několik tanečních čísel malých tanečníků z K-klubu v Jičíně. Paní Pluhařová připravila dobrou večeři, všichni si příjemně popovídali a obdrželi od OÚ drobné dárky. Bylo to velice milé setkání a těšíme se na příští rok.

Obecní úřad pořádal také zájezd do divadla Broadway na muzikál Vánoční zážrak. Autobus se zaplnil do posledního místečka. Vyrazili jsme hned po poledni, takže jsme měli dostatek prostoru na prohlídku vánoční Prahy. Všichni jsme viděli nádherný vánoční strom na Staroměstském náměstí, posli vánoční trhy, nakoupili drobné dárky a poté shlédli krásný muzikál s písněmi Janka Ledecského. Domů jsme jsme odjížděli příjemně vánočně naladěni. Snad každý ví, že „sliby se maj plnit o Vánocích.“

No a poslední letošní akcí byl vánoční koncert konaný na stříbrnou neděli. Z důvodu rekonstrukce kostela se nemohl konat na tradičním místě, proto se akce konala v místní restauraci. Koncert byl nádherný, jen škoda, že nebyla větší účast. Výtěžek této akce vždy věnujeme domácímu hospici Duha v Hořicích. I přes to, že byla účast menší než v minulém roce bylo na místě vybráno 9000Kč. Paní starostka oslovila i sponzory, kteří přispěli celkovou částkou 30 000Kč. Moc všem děkujeme.

OSLAVENCI V LEDNU

JOSEF REJFEK	(80)
VÁCLAV NIDRLE	(70)
BOŽENA KOUDELKOVÁ	(96)
ANTONIE SEDLÁČKOVÁ	(70)
JIRÍ HOLÝ	(65)
ZDEŇKA HAKENOVÁ	(90)
EMILIE EFFENBERGEROVÁ	(95)

ZELENÁ USPORÁM LIGHT

Nový dotační titul, který má pomoci nejzranitelnějším, motivovat k úsporám, zlepšit životní prostředí a zkrotit drahé energie. Výzva vyhlášena 14. 11. 2022, alokace k rozdělení 1,5 mld Kč.

Žadatel:

- vlastník nebo spoluvlastník rodinného domu senior/invalidní důchodce, který žije v domácnosti sám nebo s dalším seniorem/invalid. důchodcem, popřípadě nezletilým dítětem (pokud dům obývá ještě někdo další a ten není důchodce – nelze žádat).
- vlastník/spoluvlastník RD, který pobírá příspěvek na bydlení (v tomto případě nemusí být senior ani invalidní důchodce a je jedno s kým v RD žije)

Příjem žádostí – elektronicky od 9. 1. 2023

Co se podporuje (nemusí se učinit všechna opatření – lze vybírat):

- zateplení střechy (max. 120 000), minimální tloušťka tepelné izolace je 30 cm.
- zateplení fasády (max. 6000 Kč/běžný metr), minimální tloušťka nové tepelné izolace je 20 cm.
- zateplení stropu pod půdou (50 000 Kč), minimální tloušťka tepelné izolace je 30 cm.
- zateplení podlah na zemině nebo nad nevytápěným suterénem (60 000 Kč), minimální tloušťka tepelné izolace je 12 cm.
- výměna oken (max 12 000 Kč/okno), okno musí být zaskleno izolačním 3-sklem, šíře rámu min 7 cm
- výměna vchodových dveří (max. 18 000 Kč/dveře), dveře musí mít tepelně-izolační vyplň

Maximální podpora je 150 000 Kč

Podpora se dostává předem – po podání žádosti – na účet žadatele. Projekt se musí do jednoho roku zrealizovat. Realizovat lze i svépomocí. Žadatel může podat pouze jednu žádost.

Podmínky:

- žadatel musí mít zřízenou Identitu občana – <https://chcidatovku.gov.cz/identita-obcana>
- žadatel musí vlastnit bankovní účet na své jméno

Podklady k žádosti

- fotodokumentace před zateplením/výměnou (lze podpořit realizace po 12.9.2022)
- formulář odborného posudku – velmi krátký – popis stávajícího stavu a co se bude dělat (podepíše buď pracovník MAS nebo EKISu (=energetické a konzultační a informační středisko))
- vyplní se žádost v systému a odešle

Po realizaci – opět se pořídí dokumentace toho co bylo vyměněno/zatepleno a odešle zpráva v elektronickém administračním systému. Způsob kontroly čerpání dotace se stále diskutuje.

Prosíme naše občany, kteří by měli zájem, abyste se obrátili přímo na obecní úřad a to kdykoliv v úředních hodinách obecního úřadu, nebo pošte na e-mail urad@obec-radim.cz. Přímě na MAS se zatím neobracejte, neboť detaily podmínek programu a jeho administrace v praxi se stále doladují a všechny podrobnosti, tak nejsou ještě zástupcům MAS známy. Plně k dispozici Vám bude MAS od ledna 2023.

Zájemci si mohou zatím zajistit Identitu občana, případně vlastní bankovní účet. Kompletní informace o programu jsou dostupné na <https://novazelenausporam.cz/nzu-light/>.

HISTORIE OBCE RADIM

Píše se rok 1838 a my se od statistických údajů o farnosti přesouváme k dalším událostem. Ve zmíněném roce přešel farář Jan Hrdina do Nové Paky a novým duchovním správcem v Radimi se stal Filip Hloušek, rodem z Třebechovic pod Orebem, který předtím působil pět let jako farář v Libštátu. V tomtéž roce byla postavena nová plechová věžička uprostřed střechy kostela.

Roku 1840 se radimská pamětní kniha po letech opět zmiňuje o zdejším „zámku“. Po zrušení kartuziánského kláštera v něm pobýval až do roku 1824 c. k. nadlesní. Od té doby tuto částečně prázdnou, částečně vykradenou budovu, obsadila chudina. A teprve ve zmíněném roce 1840 zde vídeňský Žid Ignác Leopold Lieben zřídil tkalcovskou dílnu (běžně nazývanou fabrika). Vyráběly se v ní látky z tmavého hedvábí (atlas), z vlny a bavlny (kaliko). V „zámku“ samém bylo zaměstnáno asi 70 lidí a kromě toho pro tuto dílnu pracovali tkalci téměř v každém domě v nejbližším okolí.

V dosavadním textu byli duchovních vzpomínáni pouze radimští faráři, nyní však nelze pominout kaplana Josefa Doubravu, který přišel do Radimi v prosinci 1840. Působil zde jako výpomocný duchovní pouze sedm měsíců (do července 1841), ale v historii obce a farnosti zanechal nesmazatelnou stopu, když na základě různých listin, starších záznamů a ústního podání v první polovině roku 1841 sepsal Pamětní knihu farností radimské.

V úvodu nejprve popsal jednotlivé přifařené obce, ležící na dvou panstvích, radimském a kumburském, které patřily do Bydžovského kraje, Královéhradecké diecéze, Jičínského vikariátu a pod patronát knížat z Trautmannsdorfu. Pro srovnání s údaji Johanna Gottfrieda Sommera z let 1833–1834 uvádíme základní data, která zapsal P. Doubrava do farní knihy roku 1841.

V Radimi, vzdálené jeden a půl hodiny od královského krajského města Jičín, bylo 60 domů (z toho 8 selských statků) a 569 duší/obyvatel (jedná se významný nárůst, nejspíš o dělníky v tkalcovské manufaktuře). Studeňany měly 50 čísel (10 selských statků, 2 chalupy, 38 domků/baráků) a 339 duší. Soběraz měla 56 čísel (1 hospoda) se 337 obyvateli.

Ve Valdicích (Kartouzech) bylo 28 čísel (1 hospoda, 37 familiantů – držitelé polí z rozděleného panského dvora – 10 domků), starý kartuziánský klášter s kostelem svatého Josefa a filiální škola, celkem 285 obyvatel. Podhájí s 22 staveními (3 chalupy, 19 baráků) se 177 obyvateli se 177 obyvateli patřilo pod rychtáře radimského. Na Tužíně stálo 41 domů (13 chalup, 24 baráků, 3 mlýny, 1 hospoda), kde žilo 265 obyvatel.

*Pro potřeby Zpravodaje zpracoval Václav Nidrlé
Zdroje – Dr. Jan Stříbrný „Radim v proměnách času“ /Obecní kronika*

ZAPSÁNO V OBEČNÍ KRONICE

PROSINEC 2002

Pokračujeme výpisem z obecní kroniky, jak události zaznamenal pan Václav Nidrlé před dvaceti lety.

Do 4. prosince teploty ráno kolem 4°C, odpoledne kolem 9°C. Začalo se ochlazovat a teploty byly slabě nad nulou. Až do 15. prosince trvale mrzlo ve dne i v noci, nejčastěji kolem minus 5°C. Další tři dny napadlo 10 cm sněhu a jasno, mrazivo, až minus 12°C bylo do 20. prosince. Další dny až do konce roku se pohybovaly teploty kolem nuly. Spadlo 45 mm srážek, za celý rok 586 mm. Zbytky jablek spadlých na zem přikryl sníh a ptáci hledají potravu, na 50 holubů sedá na střechu kostela. Na začátku prosince se Adolfovi z čp. 51 stěhují do nového domu, stále svítí vánoční strom a ozdoby v oknech. Jaroslav Kořínek ošetřoval aerosolem všechna včelstva. V Praze se konala demonstrace proti nesprávné výši dodací pro zemědělce z EÚ, které se zúčastnili ing. Jaroslav Glos a Bohumila Adolfová. Na rybníku se bruslí a ve škole se konala předvánoční besídka. Účinkovalo 23 dětí ze ZŠ a MŠ, kterým přihlíželo a tleskalo 40 rodičů a prarodičů. Začaly vánoční prázdniny, zemřela devadesátiletá paní Marie Krátká čp.12, která poslední čas žila u dcery v Ohnišanech. Vánoce byly bílé, klidné, bohaté a plné světla. Před Silvestrem dva dny mrholilo a vytvořil se 1 cm silný led, muselo se posypávat. Poslední den napadly 3 cm sněhu, tvořily se závěje a večer se slavilo.

Wikipedie – události ve světě a v ČR

- 04. prosince – zemřel režisér a fotograf Milan Maryška (*23.03.1943)
- 12. prosince – zemřela herečka a fotografka Věra Gabrielová (*21.02.1919)
- 15. prosince – zemřel právník a ústavní soudce Vlastimil Ševčík (*02.09.1927)
- 21. prosince – se narodila dánská tenistka Clara Tausonová
- 23. prosince – se narodil kanadský herec Finn Wolfhard
- 29. prosince – zemřel slovenský herec Július Satinský (*20.08.1941)
- 31. prosince – Microsoft ukončil podporu Windows 95
- 31. prosince – ve 24.00 hodin přestaly v České republice existovat okresní úřady, jejichž pravomoc přešla na obce s rozšířenou působností

Pro OZ zpracoval Miroslav Říha

Redakce: M. Danišová, Z. Stříbrná, M. Říha, V. Nidrlé, Š. Kořínková,
R. Koláčná, P. Stříbrná

Grafická úprava: D. Křelinová

Kontakt: zpravodaj@obec-radim.cz, www.obec-radim.cz

Tisk a distribuce: OÚ Radim

Počet výtisků: 250 ks